

Švietimo įstaiga: **Kauno lopšelis-darželis „Saulutė“**

Ataskaitą parengė (vardas, pavardė, kontaktiniai duomenys: tel., el. paštas):

Loreta Kosjanenkienė, 868357453, pavaduotoja.loreta@gmail.com

FEE / Gamtosauginės mokyklos

Gamtosauginių mokyklų ataskaitos forma 2023

1 ŽINGSNIS. Gamtosauginis komitetas

Išvardinkite Gamtosauginio komiteto narius ir jų atsakomybės sritis. Nurodykite kokias grupes jie atstovauja (moksleiviai (ugdytiniai), pedagogai, soc. partneriai ir pan.). Nurodykite kas yra Gamtosauginio komiteto pirmininkas, sekretorius.

Gamtosauginį komitetą sudaro 6 asmenys:

Loreta Kosjanenkienė- pirmininkė, atsakinga už gamtosauginės mokyklos programos koordinavimą;

Birutė Kraciejienė- narė, atsakinga už audito atlikimą ir rezultatų pateikimą;

Birutė Pročkytė- narė, atsakinga už gamtosauginių renginių organizavimą;

Vilma Butkienė- narė, atsakinga už gamtosauginių renginių organizavimą;

Reda Mikalauskiene- tėvų atstovė, atsakinga už stendų, skelbimų apipavidalinimą, leidybą;

Valentinas Dubinskas- narys, atsakingas už edukacinių gamtosauginių priemonių gamybą ir įrengimą.

Praėjusių 2022 metų Gamtosauginio komiteto veikloje dalyvavo visi 6 nariai. Gamtosauginio komiteto sudėtis yra skelbiama įstaigos interneto svetainėje <https://www.kaunosaulute.lt/gamtosaugine-mokykla/> ir gamtosauginiame stende.

Gamtosauginio komiteto posėdžiai vyko 2 kartus per metus – 2022 m. sausio 10 d. ir 2022 m. lapkričio 24 d. Posėdžiai protokoluojami sekretorės Redos Mikalauskiene, posėdžiuose dalyvavo tik gamtosauginio komiteto nariai. Sprendimai priimami tariantis, atsižvelgiant į pastabas, rekomendacijas, pritariant daugumai narių. Gamtosauginiam komitetui savo pasiūlymus gali pateikti visi bendruomenės nariai žodžiu ar teikiant raštu apibendrintus pasiūlymus grupių tėvų susirinkimų metu.

Įstaigos bendruomenė apie komiteto sprendimus informuojama grupių tėvų susirinkimų metu, pranešimais įstaigos internetinėje svetainėje, el. dienyno priemonėmis, talpinant informaciją įstaigos stenduose.

2 ŽINGSNIS. Tvarumo (aplinkosauginis) auditas

Pažymėkite audituotas temas:

Tema		Kas ir kada atliko auditą? Kiek respondentų (moksleivių, pedagogų, tėvų) apklausta?
-------------	--	--

Tema		Kas ir kada atliko auditą? Kiek respondentų (moksleivių, pedagogų, tėvų) apklausta?
Gamta ir bioįvairovė	☐	
Klimato kaita	☐	
Energija	☐	
Vanduo	☐	
Atliekos	☐	
Šiukšlinimas	☐	
Sveika gyvensena / mityba	✓	Pirmą kartą atliktas 2022-01-12. Dalyvavo 68 dalyviai – 22 mokytojai, 2 vadovai, 10 nepedagoginių darbuotojų, 20 tėvų, 14 vaikų. Pakartotinai atlikta 2022-11-14. Dalyvavo 74 dalyviai – 22 mokytojai, 2 vadovai, 10 nepedagoginių darbuotojų, 24 tėvai, 16 vaikų.
Maistas	☐	
Jūrinė aplinka ir pakrantė	☐	
Įstaigos aplinka	☐	
Transportas	☐	
Globalus pilietiškumas	☐	

Remiantis 2022-01-12 audito anketų (dalyvavo 68 dalyviai – 22 mokytojai, 2 vadovai, 10 nepedagoginių darbuotojų, 20 tėvų, 14 vaikų) duomenimis, Mokykloje didelis dėmesys skiriamas sveikos gyvensenos puoselėjimui –įrengti sporto aikštynai, sveikatingumo takas, paremtas S. Kneipo filosofija. Vaikai maitinami pagal sveikatai palankų valgiaraštį, kuriame yra gausu vaisių ir daržovių, grūdinių bei ankštinių kultūrų, žuvies, pieno produktų. Vaikų patirtiniam ugdymuisi yra įrengtas šiltnamis, kuriame vaikai mokosi auginti daržoves, prieskoninius augalus. Kasmet įstaigoje rudenį rengiama Rudens gėrybių šventė. Tačiau vaikai per mažai juda, sportuoja lauke. Todėl buvo rekomenduota:

1. Skatinti vaikų sportinę veiklą, dalyvaujant renginiuose mieste ir respublikoje;
2. Aktyvinti vaikų kūno kultūrą organizuojant vieną kartą per savaitę „Judriąją dieną“;
3. Populiarinti sveiką gyvenseną tarp bendruomenės narių organizuojant visos įstaigos sporto šventes rudenį ir pavasarį.

Pakartotinai auditas atliktas 2022-11-14. Dalyvavo 74 dalyviai – 22 mokytojai, 2 vadovai, 10 nepedagoginių darbuotojų, 24 tėvai, 16 vaikų. Įgyvendinant gamtosauginio audito rekomendacijas, pedagogai kartu su vaikais aktyviai dalyvavo miesto, respublikos sportiniuose renginiuose, projektuose. 8 grupės dalyvavo Lietuvos tautinio olimpinio komiteto ir Respublikinės ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacijos organizuotame projekte „Lietuvos mažųjų žaidynės“. Vieną kartą per savaitę, kiekvienai grupei organizuota integruota veikla “Judrioji diena”, bendradarbiaujant

specialistams ir grupės mokytojams. Įtraukti visi lakantys vaikai (apie 70 proc.), sportuota pagal LTOK paruoštas vaizdo pamokas.

Su fechtavimo klubu „Floretė“ kartu įgyvendintas projektas „Fechtavimas – unikalus patyrimas bet kuriame amžiuje“, bendrai finansuotas Sporto rėmimo fondo lėšomis.

Populiarinant sveiką gyvenimą tarp bendruomenės narių organizuota visos įstaigos sporto šventė.

Audito rezultatai, rekomendacijos ir jų įgyvendinimas buvo pristatyti visų grupių susirinkimų, vykstančių du kartus per metuose (pavasarij ir rudenį) metu.

3 ŽINGSNIS. Veiksmų planas

Apibūdinkite kas dalyvavo parengiant ir įgyvendinant kiekvienos temos veiksmų planą.

Tema	Kas dalyvavo ruošiant ir įgyvendinant veiksmų planą?
Akcija „Skanėstas paukščiams“	Veiksmų planas buvo rengiamas atsižvelgiant į audito rezultatus, įstaigos vaikų poreikius, pedagogų ir tėvų pasiūlymus. Planą parengė gamtosauginio komiteto nariai, įgyvendino visos mokyklos bendruomenė. Veiklose dalyvavo 80 proc. vaikų.
Dalyvavimas nacionaliniame aplinkosauginiame projekte „Mes rūšiuojam“	
Įstaigos edukacinio projekto „Būsiu sveikas“ vykdymas	
Dalyvavimas Viktorinoje „Mažasis gamtos seklys“	
Dalyvavimas tarptautiniame piešinių konkurse „Išgirsti slapčiausią gamtos kalbą“	
Dalyvavimas ekologiniame konkurse „Mano žalioji palangė“	
Dalyvavimas organizuotoje foto parodoje- „Mes draugaujame su gamta“	
Įstaigos vidaus ir kiemo erdvių puošimas augalais	
Dalyvavimas projekte- Žemės Menas	
Akcija „Darom“- bendruomenės talka tvarkant ir puošiant įstaigos aplinką.	
Grupių išvykos į gamtą	
Dalyvavimas organizuotoje akcijoje- „Diena be automobilio“	
Dalyvavimas projekte „Sveikuolių arbatinė“	

Bendruomenė su veiksmų planu supažindinta įstaigos gamtosauginiame stende bei internetinėje svetainėje <https://www.kaunosaulute.lt/gamtosaugine-mokykla/>

Įstaigos edukacinio projekto „Būsiu sveikas“ veiklose, organizuotoje akcijoje- „Diena be automobilio“ bei projekte „Sveikuolių arbatinė“ dalyvavo didžiausia dalis bendruomenės. Gamtosauginio veiksmų plano veiklose dalyvavo 80 proc. vaikų.

4 ŽINGSNIS. Monitoringas ir įvertinimas

Apibūdinkite savo progreso monitoringą ir įvertinimą. Pateikdami informaciją vadovaukitės savo numatytu veiksmų planu.

<p>Kaip vykdėte monitoringą įgyvendindami Gamtosauginių mokyklų programą?</p>	<p>Skatinant sveiką gyvenimo būdą, buvo padidintos sportinės veiklos apimtys. Pedagogai tobulino savo kvalifikaciją bei dalyvavo respublikiniuose sportiniuose renginiuose. Stebėtas vaikų susidomėjimas, įsitraukimas į sportinę veiklą, surinkti tėvų atsiliepimai apie veiklos kokybę ir vaikų savijautą įstaigoje.</p>
<p>Kas dalyvavo atliekant monitoringą ir vertinimą?</p>	<p>Gamtosauginio komiteto nariai, įstaigos direktorius.</p>
<p>Nurodykite kokius duomenis naudojote vertindami kaip pasiekti Jūsų tikslai (duomenų lentelės, grafikai ir t.t.)?</p>	<p>Vertinant tikslų įgyvendinimą, buvo stebimi šie rodikliai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuotų sportinių veiklų skaičius; • tėvų įsitraukimas į gamtosauginių mokyklų programos veiklas; • pedagogų kvalifikacijos tobulinimas sveikatingumo ir fizinio aktyvumo srityse; • apklausų rezultatai- Kaip tėvai vertina ugdymo kokybę įstaigoje? Kaip tėvai vertina vaiko savijautą ugdymo įstaigoje?
<p>Apibūdinkite sėkmingiausius savo pokyčius įgyvendinant Gamtosauginių mokyklų programą?</p>	<p>Didinant vaikų fizinį aktyvumą, kiekvienai grupei kartą per savaitę buvo organizuotas renginys "Judrioji diena". Įtraukti visi lakantys vaikai (apie 70 proc.), sportuota pagal LTOK paruoštas vaizdo pamokas. LTOK ir RIUKKPA projekte „Lietuvos mažųjų žaidynės 2022“ I ir II etapuose dalyvavo 8 grupės, 152 vaikai (4-6m.). Visi vaikai gavo diplomus už dalyvavimą. Mokytojos gavo po diplomą, kad organizavo žaidynes įstaigoje. Baigiamajam renginyje Jonavoje dalyvavę 5 vaikai gavo dalyvių pasus, medalius ir taurę įstaigai. Į vaikų gamtosauginę veiklą įsitraukė 70 proc. tėvų. Tėvai domėjosi, dalyvavo grupių projektų veiklose, parūpino reikiamų priemonių talkai „Darom“, kūrė inkilėlius iš antrinių žaliavų kiemo aplinkai papuošti, dalyvavo įvairiose akcijose, pritarė vaikų mokymuisi tausoti aplinką, patys namuose pradėjo rūšiuoti atliekas, prisidėjo priemonėmis, gamino darbelius, kūrė drabužius ar detales „EKO madų šou“.</p> <p>26 pedagogai patobulino kvalifikaciją sveikatingumo ir fizinio aktyvumo srityse (38 val.)</p> <p>Anketinės apklausos rezultatai rodo, jog: tėvai vertina ugdymo kokybę gerai ir labai gerai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lopšelio grupėse- 91,2proc. • darželio grupėse- 95,9 proc. • priešmokyklinio ugdymo grupėse – 93,3 proc.

	tėvai vertina vaiko savijautą ugdymo įstaigoje gerai ir labai gerai: <ul style="list-style-type: none"> • lopšelio grupėse- 89,5 proc. • darželio grupėse- 93,8proc. • priešmokyklinio ugdymo grupėse – 86,7 proc.
Apibūdinkite didžiausius iššūkius įgyvendinant Gamtosauginių mokyklų programą?	Programa jau žinoma bendruomenei, jai pritarta ir vykdoma noriai, todėl įgyvendinimas nesukėlė ypatingų iššūkių ar problemų.

Nurodykite kokius rodiklius fiksuojate ir pateikite jų kiekius per praėjusius kalendorinius metus*:

Vanduo (m³):1379; el. energija (kWh): 7746;

Elektroninės atliekos (kg): 19

Komunalinės (buitinės) atliekos (l): 57200

Saulės elektrinės sugeneruota elektros energija 26,45 MWh

Antrinės žaliavos: popieriaus, plastiko ir stiklo apskaita nebuvo vedama.

5 ŽINGSNIS. Integracija į mokymosi procesą

Visos gamtosauginės veiklos buvo integruojamos į kasdienes vaikų veiklas, žaidimus, renginius, išvykas, akcijas bei pasitelkiant projekto metodą.

1. Įstaigos edukacinis projektas „Būsiu sveikas“. Projekto tikslas-sutelkus įstaigos bendruomenės pastangas, stiprinti vaikų sveikatą, formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius, kurti į vaiko sveikatą ir saugumą orientuotą aplinką. Projekto veiklų metu buvo formuojami sveikos mitybos įgūdžiai ir įpročiai: vaikai sveikai maitinasi, noriai valgė vaisius ir daržoves, pieno produktus, gėrė vandenį. Sportuodami ir žaisdami vaikai kaupė įvairią fizinės veiklos patirtį, lavino kūno galias. Įgijo žinių apie saugią ir sveiką gyvenseną, jos svarbą sveikatai. Įstaigoje vaikai jautėsi emociškai, psichologiškai saugūs, vyko patyčių, žalingų įpročių prevencija. Susitelkus visai įstaigos bendruomenei sveikatos stiprinimas buvo glaudžiai siejamas su gyvenimo praktika, ugdytiniai buvo įtraukti į praktinę veiklą. Sporto švenčių, sportinių pramogų metu vaikai patyrė teigiamų ir džiugių emocijų, tapo greitesni, vikresni, ištvermingesni, sveikesni, mokėsi veikti komandoje, laimėti ir nebijoti pralaimėti. Vaikai pratinosi būti atsakingais už savo ir kitų sveikatą. Projekto veiklose dalyvavo 80 proc. vaikų

2. Akcijoje „Diena be automobilio“ surengtas rytmetis „Rieda ratai rateliukai“. Visi vaikai nuo mažiausio iki didžiausio atsinešė riedančias ekologiškas priemones – dviratukus, paspirtukus, vežimėlius, paspiriamas mašinėles, karučius, įvairius stumdomus žaislus. Vyresnieji keliavo į V. Kuprevičiaus progimnazijos stadioną, kur jų laukė eismo reguliuotojas – policininkas. Kartu su juo vaikai prisiminė pagrindinius kelio ženklus, eismo ir saugaus elgesio taisykles gatvėje, įveikė paruoštas kliūtis. kartu aptarėme taršų ir ekologišką transportą mieste.

3. Įstaigos projektas „Sveikuolių arbatinė“. Projekto metu vaikai susipažino su įvairiomis vaistažolėmis, jų savybėmis, nauda sveikatai. Vaikai uostė ir ragavo arbatas, rinko skaniausią,

kvapniausią, ėjo vieni pas kitus į „degustacijas“. Vyresnieji vaikai kartu su tėveliais piešė mėgstamos arbatos receptus, juos pristatė draugams.

Visoje darželio veikloje yra taikomos tvarumo idėjos- rūšiuojamos atliekos ne tik aplinkos tvarkymo akcijų metu, bet ir kasdieniniame gyvenime. Renginių metu nenaudojami vienkartiniai indai. Pramoginiuose renginiuose naudojami gamtoje suyrantys oro balionai.

6 ŽINGSNIS. Informavimas ir įtraukimas

Apibūdinkite kaip įstaigos bendruomenė buvo informuojama apie Gamtosauginių mokyklų programą:

įstaigos interneto svetainėje ✓ ;

įstaigos socialiniuose tinkluose ;

elektroniniame dienyne ✓ ;

Kitomis priemonėmis ✓ ; Nurodykite: įstaigos gamtosauginiame stende.

Pateikite keletą nuorodų: <https://www.kaunosaulute.lt/gamtosaugine-mokykla/>

Kur įstaigoje yra Gamtosauginių mokyklų programos stendas? Gamtosauginių mokyklų programos stendas yra įrengtas pagrindiniame įstaigos koridoriuje pirmame aukšte. Jis yra lengvai prieinamas ir pasiekiamas vaikams, tėvams, darbuotojams ir įstaigos svečiams.

Kokia informacija buvo stende ir kas atsakingas už pateikiamą informaciją? Stende pateikiama trumpa informacija apie gamtosauginių mokyklų programą, gamtosauginio komiteto sudėtis, veiksmų planas, gamtosauginis kodeksas, fotonuotraukos iš renginių. Informaciją stendui parengė komiteto nariai R. Mikalauskienė, V. Butkienė.

Kaip dažnai buvo keičiama ir papildoma informacija stende? Stende informacija atnaujinama kasmet, o papildoma keletą kartų per metus fotonuotraukomis, vaikų mintimis, įspūdžiais, atsiliepimais apie įvykusius renginius.

Jei organizuotos veiklos (renginiai, akcijos), kuriose dalyvavo vietos bendruomenės atstovai ir/ arba soc. partneriai (vietos valdžios atstovai, verslo atstovai, vietos visuomeninių organizacijų, kitų švietimo įstaigų atstovai ir pan.), trumpai ir tiksliai apibūdinkite šias veiklas, nurodykite kokių įstaigų atstovai dalyvavo veiklose: 2022m. rugsėjo 28 d. apsilankęs gamtosauginių mokyklų koordinatorius Renaldas Rimavičius pagyrė vaikus už pastangas saugojant gamtą. Už pasiekimus darnaus vystymosi švietimo srityje ir kryptingą įstaigos bei visuomenės aplinkosauginio vaidmens stiprinimą apdovanojo mus Žaliaja vėliava ir Aplinkosauginio švietimo sertifikatu.

7 ŽINGSNIS. Gamtosauginis kodeksas

Apibūdinkite kaip buvo sukurtas Gamtosauginis kodeksas:

Gamtosauginį kodeksą atspindi darželio vaikų mėgiamas V. Židonytės eilėraštis ir vaikų sukurtas ketureilis. Priešmokyklinio ugdymo grupių vaikai siūlė idėjas gamtosauginiam kodeksui, kūrė eiles kartu su pedagogais, gamino stilizuotą medį iš popieriaus.

Nurodykite kada Gamtosauginis kodeksas buvo sukurtas ir (arba) paskutinį kartą atnaujintas? Kodeksas yra sukurtas 2021m. pavasarį ir kol kas poreikio keisti nebuvo.

Nurodykite kaip publikuojamas Gamtosauginis kodeksas:

Gamtosauginių mokyklų informaciniame stende įstaigoje ✓

klasėse (grupėse) ✓

įstaigos interneto svetainėje ✓

Informacija apie įgyvendintas veiklas

Trumpai apibūdinkite įstaigos veiklas įgyvendinant pasirinktas Gamtosauginių mokyklų programos temas (projektai, akcijos, pasiekimai ir pan.).

Tema	Apibūdinkite kokios veiklos (projektai, parodos, akcijos ir kt.) buvo įgyvendintos.
Energija	
Vanduo	
Atliekos	Dalyvavimas nacionaliniame aplinkosauginiame projekte „Mes rūšiuojam“, „EKO madų šou“
Šiukšlinimas	Akcija „Darom“
Klimato kaita	
Transportas	akcija „Diena be automobilio“
Sveikata ir gerovė	Edukacinis projektas „Būsiu sveikas“, projektas „Sveikuolių arbatinė
Maistas	
Įstaigos aplinka	Ekologinis projektas „Mano žalioji palangė“, projektas „Žemės Menas
Bioįvairovė ir gamta	Akcija „Skanėstas paukščiams, viktorina „Mažasis gamtos seklys, dalyvavimas tarptautiniame piešinių konkurse „Išgirsti pačia slapčiausią gamtos kalbą“, foto paroda „Mes draugaujame su gamta“, išvykos į gamtą „Einame gamtos takeliais“
Jūrinė aplinka ir pakrantė	
Globalus pilietiškumas	

Papildoma informacija

Kokia įstaigos bendruomenės dalis dalyvavo įgyvendinant Gamtosauginių mokyklų programą: Gamtosauginių mokyklų programą įgyvendino visos grupės, įsitraukė 80 proc. darbuotojų ir vaikų. Taip pat į audito klausimynus atsakė, idėjas ir pasiūlymus teikė bei veiklas padėjo įgyvendinti apie 43 proc. tėvų.

Apibūdinkite kaip Gamtosauginių mokyklų programa gali būti plėtojama ateityje: gamtosaugines veiklas plėtosime, atsižvelgiant į vaikų poreikius, galias, į pedagogų, kitų darbuotojų, tėvų gamtosauginių mokyklų koordinatoriaus siūlymus ir rekomendacijas. Veiklas, kurios turėjo didžiulį pasisekimą, davė praktinės naudos vaikams, numatome vykdyti ir plėtoti ir ateityje (dalyvavimas ekologiniame konkurse „Mano žalioji palangė“, nacionaliniame aplinkosauginiame projekte „Mes rūšiuojam“). Daug veiklų vykdysime Miško erdvėje, kur vaikams sukurtos sąlygos tyrinėti gamtos objektus, stebėti meteorologines sąlygas, tyrinėti su skirtingomis medžiagomis ir kt.

Šioje erdvėje bus organizuota veiklų, skirtų vaikų gamtosauginės kompetencijos tobulinimui.

Apibūdinkite kokius pokyčius pastebėjote įstaigoje nuo dalyvavimo Gamtosauginių mokyklų programoje pradžios (ar nuo Žaliosios vėliavos gavimo). 2022 metais už pasiekimus gamtosauginio ugdymo srityje teko garbė pirmą kartą gauti Žaliąją vėliavą. Tai įpareigojo visą įstaigos bendruomenę dar daugiau dėmesio skirti tvaresniam gyvenimo būdai, gamtos turtų saugojimui, atliekų rūšiavimui ir pan. Pastebėta didesnis tėvų įsitraukimas į organizuojamas gamtosaugines veiklas. Atliekų rūšiavimas tapo įprasta rutina. Kaip sėkmingai dirbanti ugdymo įstaiga, esame pastebėti Kauno mieste ir respublikoje. Darželio vadovai buvo pakviesti pristatyti Gamtosauginių mokyklų diegimo patirtį žaliojoje konferencijoje „Tvarumas švietimo įstaigoje“.

Punktais išdėstykite Gamtosauginių mokyklų programos naudą ir privalumus (jei pastebėjote):

- Programa padėjo tobulėti vaikams, mokytojams, ugdyti asmenines, pažinimo, bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencijas.
- Sutelkė įstaigos bendruomenę, padidino jos aktyvumą ir dalyvavimą įstaigos gyvenime.
- padidino ugdymo įstaigos patrauklumą ir žinomumą mieste.

Pateikite pavyzdžių kaip mokinių iniciatyvumas didina programos įgyvendinimą?

Įgyvendintos gamtosauginės veiklos vaikų iniciatyva tęsiamos namuose- vykdoma sportinė veikla, diskutuojama apie sveikatai palankų valgiaraštį namuose, atsisakoma nesveikų produktų. Pastebėta, kad tėvams gamtosauginio darželio idėja vis daugiau tampa sava, dalyvavimas gamtosauginėse veiklose tampa ne pareiga, o privilegija.

Pateikiami priedai:

1. Pasirašytas prašymas skirti Žaliąją vėliavą (teikiamas skenuotas el. forma) ✓
2. Gamtosauginio komiteto posėdžių (2-3) protokolų kopijos ✓
3. Audito rezultatai ✓
4. Veiksmų planas (teiktas anksčiau) ✓
5. Integracijos į mokymosi procesą ir veiklų pavyzdžiai (pamokų planai, aprašai; nuotraukos, internetinės nuorodos ir kt.) ✓
6. Informacinio stendo kopija (nuotrauka ar kt. el. forma) ✓
7. Gamtosauginio kodekso kopija ✓